

Puolustuskäytävän E 401:n pohjois-
pään purkamisen sähkökaapelia varten
kesäk. 1967 Raija Ryhänen

Pur. sign: 23.5/18
23.6/2, 5, 6, 27
23.8/44, 77, 105
OVI JA KIRKKOTORNIN PUOLUSTUKSET

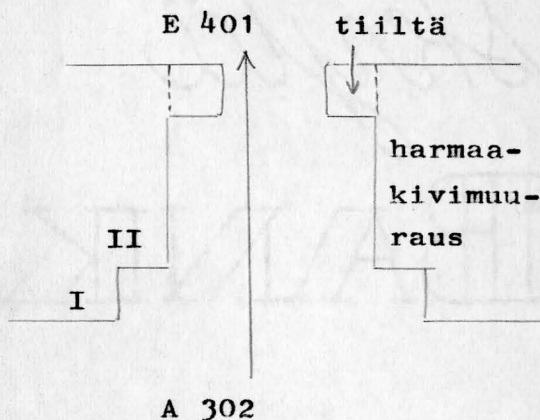
-1-

Kesäkuussa 1967 asennettiin sähkökaapeli puolustuskäytävän E 401:n pohjoispäähän. Kaapelia varten oli purettava osa portaista jotka johtivat huoneesta A302 huoneeseen E401 ja sieltä edelleen E402:een sekä Kirkkotornin kierreportaisiin. Tilanne ennen kivien poisnostamista oli seuraava:

Huoneeseen A302 johti ovi isolta pohjoispatterilta ja edelleen portaat tasanteelle, jonka suuruus 127 cm x 85cm x 110cm x 100cm, tasolla 92.93. Eteläseinä oli harmaakivimuurausta, joukossa liusk kekiä tasolle 94.38, josta alkoi tiilimuurattu osa. Länsireunas- ta nousi kolme porrasta puolustuskäytävään E401. Oviaukon(a) pielet ja segmenttiholvi olivat alunperin olleet pelkästään har- maakivimuurausta, mutta myöhemmin aukkoa oli tiilimuurauksella huomattavasti pienennetty. (Maconi 1920-luvulla, paloturvallisuus- syyt).

Oven korkeudet alimmalta portaalta

mitattuna:

I et. pieli 213 cm (leveys 15 cm)

pohj. pieli 208 cm (leveys 16 cm)

lakikork. 227 cm (

toiselta portaalta mitattuna :

II et. pieli 190 cm (leveys 38 cm)

pohj. pieli 195 cm(leveys 42 cm

lakikork. 112 cm

Oviaukon leveys I 130 cm, II 100 cm. 1930-luvun tiilimuuraus ka-
vensi oviaukon, joten sen sisällä kohden oli vain 186 x 62 x
tiilimuuraus oli 16 cm paksu. 1920-luvulla oli myös tehty betoni-
kynnys, jonka korkeus oli 13 cm, paksuus 12 cm. Tiilinen osa päät-
tyi suoraan holviin, jossa pari ohutta teräslevyä tuki vanhaa
harmaakiviholvia, rakennelma oli vahvistettu betonilla. Tiilet tum-
mia, kooltaan 26 x 12 x 6.50 cm.

Puolustuskäytävään nousevat portaat eivät olleet liitteessä pieliin. Portaiden korkeus 17, 18, 17 cm. Erikokoisia laattakiviä, muurauslaasti karkeaa, suurirakeista, sisälsi kalkkia, hiekkaa (hiekkajyväset n. 3-5 mm) joitakin kiviä 1-4 cm, väriltään laasti oli ruskeahkoa.

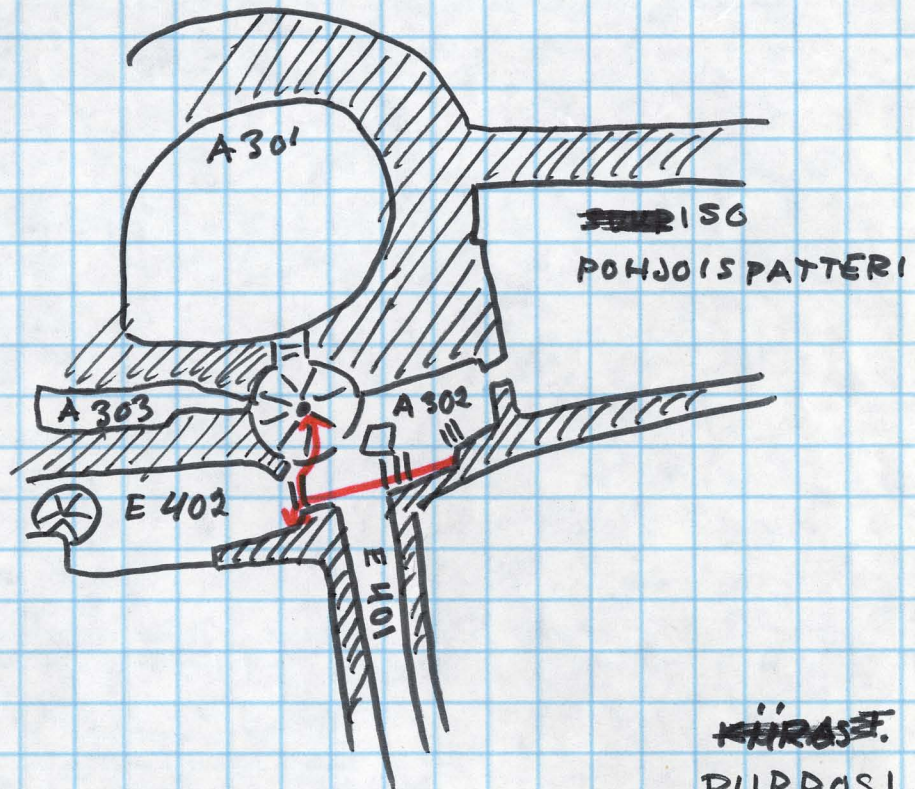
Puolustuskäytävän E 401:n pohjoispään lattia oli tasolla +93.49. Laattakivet, joista lattia oli muurattu, olivat kooltaan n. 30 x 50 cm, 8 x 22 cm, 15 x 23 cm. Lattiassa kulki sauma a:m et. pielestä puolustuskäytävän itäseinään n. 16 cm b:n (piirros 2) Sauma kulkee siis pitkin kivien 13, 14, 15 ja 16 et. reunaa. Lattia oli monin paikoin saumattu betonilla, jonka alle jotkut pienimmät kivet peittyivät. Muurauslaastissa oli kalkkia, hienoa hiekkaa, erittäin hienoa tiilimurskaa, puunsiruja 0.5 - 1.0 cm, joitakin kivensiruja n. 1-2 mm.

Pohjoisseinustalta jihti harmaakivimuurauksella tehty ovi-
aukko Kirkkotornin kierreportaisiin. Kynnys n. ²⁹~~28~~²⁹ cm korkea. Se oli tehty kahdesta suuresta ja neljästä pienestä laattakivestä. Koko 90 x 60 x 91 x 94 cm. Laasti kivien 28 ja 29 alla oli paikoitellen kellertävää ja paikoitellen sinerävän harmaata. Kokoomukseen samaa hienorakeista laastia, sisälsi myös hiiltä.

Huoneesta A302 täytyi vetää ^{sähkö} kaapeli huoneeseen E 402 ja kierreportaisiin. (piirros 1) Sitä varten oli kaivettava 30 cm leveä ja 13 cm syvä kanava. Työtä varten numeroitiin 32 kiveä (piirros 2). Jokaista numeroitua kiveä ei kuitenkaan poistettu. Kivet 1, 2, 4, 5, 10, 26, 32 jäivät paikoilleen. Kun muut kivet olivat nostettu paikoiltaan kaivettiin kanava kuvan 3 osoittamalla tavalla. Kivien 30 ja 31 alla oli suuri harmaakivi, jota ei poistettu, mutta jonka etureunaa koverrettiin 5-10 cm sähkökaapelia varten. Laattakivien alla oli vielä toinen kerros kiviä, mutta myös paljon rapautunutta laastia ja mullan sekaista hiekkaa. Kanavaa kaivettaessa purettiin myös oven a eteläinen tiilipieli.

KS. Oksanenlinnan valok.

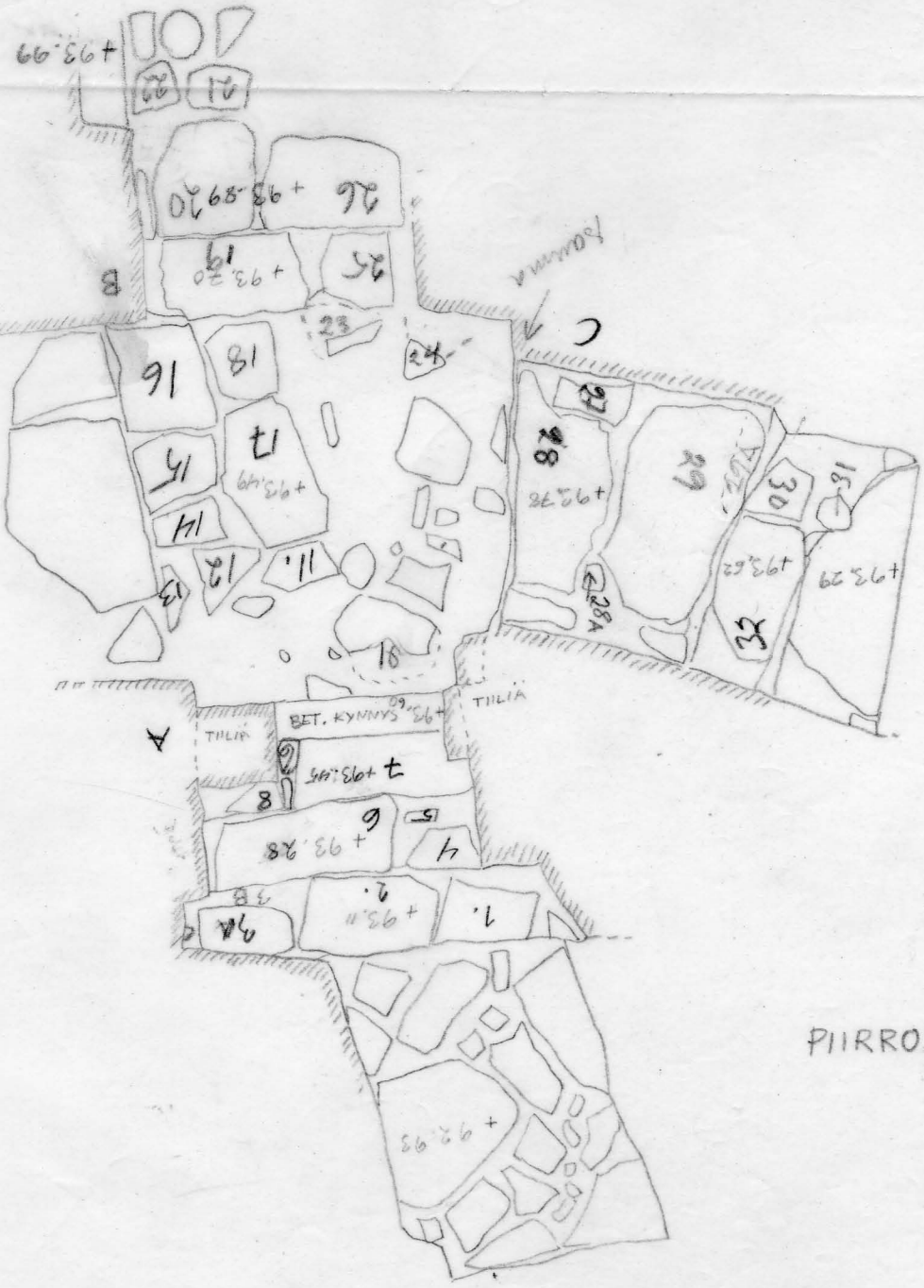
PUOLUSTUSKÄYTVÄN E 401:N POHJOISPÄÄN PURKAMINEN
SÄHKÖKANAVAA VARTEN 5 - . 6 . 1967 RAJA RYHÄNEN

KÄRSIS
PIIRROS.

Puolustuskäytävä

1.25

Kirkkotorni
Porasikäytävä

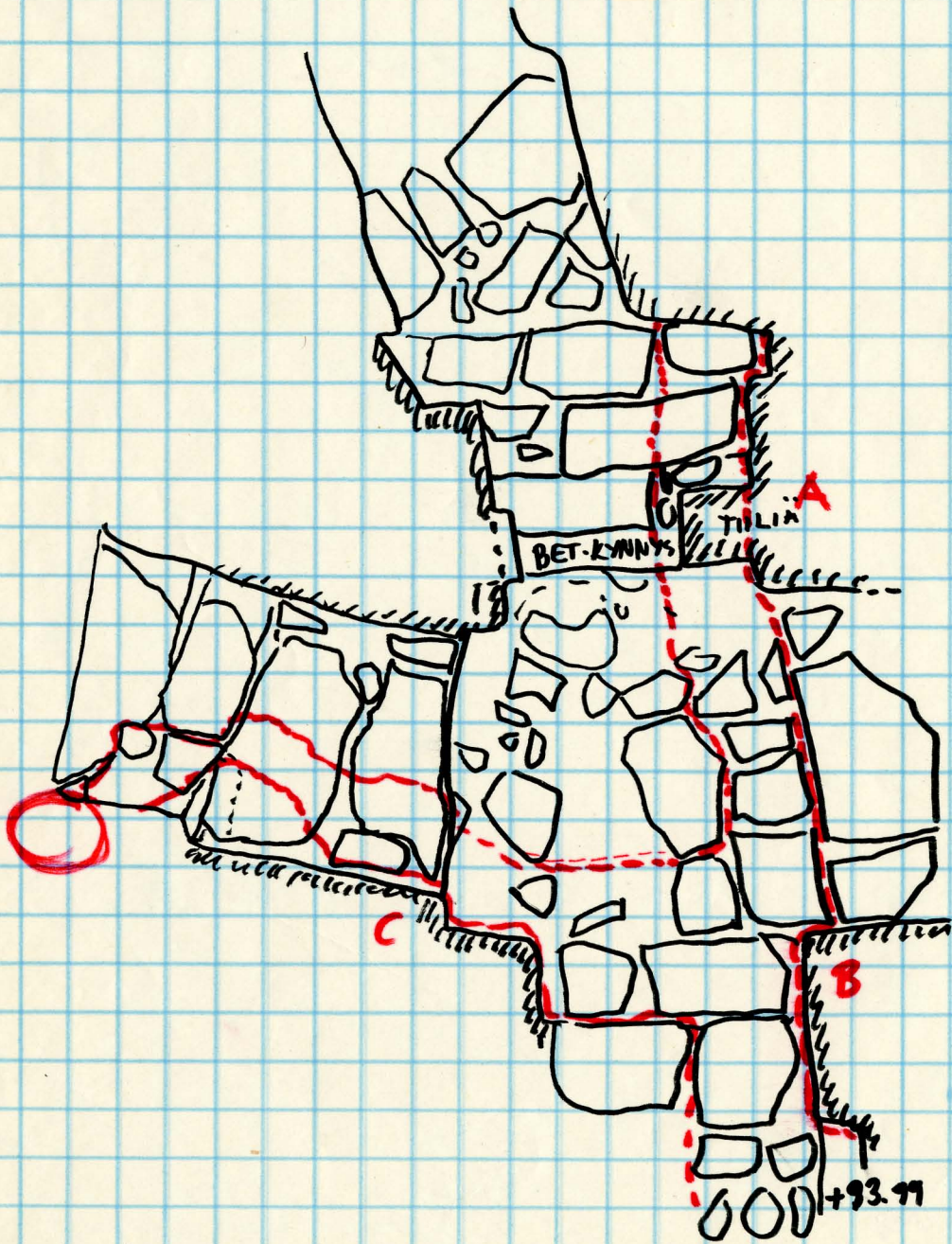
PIIRROS 2

PIIRROSKAISTAN

~~KUVA 3~~

PIIRROS 3

RAIJA TAKÄNEN 1967

KUVA 11

1967

SIIPIEIN PUOLUSTUSKÄYTÄVÄ

KIRKKOTORNIN
PORAASKÄYTÄVÄ

